

*Ксьондзик Антон Петрович,
Національний університет «Острозька академія»*

ФУНКЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ СИНОНІМІВ У ПРОМОВАХ СТІВЕНА ХАРПЕРА, ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА КАНАДИ

В умовах розвитку сучасної лінгвістичної науки особливої актуальності набуває вивчення мовленнєвої поведінки ораторів, зокрема політичних діячів, значення та функції лексичних одиниць, відібраних ними для зовнішнього впливу на великі аудиторії. Таким чином, актуальність теми пояснюється зацікавленістю до засобів донесення думки та її аргументації із подальшим нав'язуванням публіці через застосування синонімів.

Об'єктом цього дослідження є синоніми у промовах Стівена Харпера, а предметом – особливості функціонування синонімів у політичному дискурсі Стівена Харпера.

Мета даної публікації – теоретично обґрунтувати та класифікувати використання синонімів у промовах Канадського прем'єр-міністра.

Беручи до уваги здатність синонімів відтіняти різні аспекти змісту, вони широко використовуються в політичному дискурсі [2: 93-98]. Як свідчать промови Стівена Харпера, є тенденція до частих повторів однакових ідей перед публікою, що згодом призводить до зниження її зацікавленості, тому для утримання уваги аудиторії важливим постає вміння виразити повторювану думку різними способами [1: 210]. Таким чином, це вміння дозволяє уникнути тавтології та підвищити звернення уваги до думки мовця, тому мовленнєві повтори та ефект різноманітності ідей мають сприятливі умови з психологічної точки зору для засвоєння публікою промов політичного діяча [3: 270].

Аналіз політичного дискурсу Стівена Харпера визначив, що серед основних функцій синонімічного повторення у його промовах виділяються функції уточнення, оцінювання, тотожності та емотивна функція.

Однією із найпоширеніших функцій синонімічного повтору в політичному дискурсі Стівена Харпера є функція уточнення, коли по-

переднє слово/словосполучення доповнюється кожним наступним синонімом, уточнюючи чи надаючи пояснення: «*We are bonded by the tens of thousands of Ismailis who call Canada home. Beginning with their flight from brutal repression in Uganda, Ismailis have adapted quickly and successfully to life in Canada, becoming leaders in our communities*» [PPE]. У наведеному прикладі функція уточнення реалізується завдяки використанню другого речення, яке розширює та доповнює словосполучення «*Ismailis who call Canada home*».

Стосовно функції оцінювання, вона реалізується через контекстуальні синоніми, що індивідуалізують явища, виділяючи ті якості, які політичний діяч вважає важливими. Контекстуальні синоніми глибоко дають оцінку тому, про що йдеться, наприклад: «*Corporal Hayward Arnal, “utterly fearless” man, a man who gave his life defending the values...*» [PM].

Функція тотожності зумовлена вимогою стилістично урізноманітнити промову та передбачає тотожність лексичного значення і, отже, повну взаємозамінність синонімів: «*... all regions of the world are seeing a rapid slowing of economic growth, so-called “synchronized” global recession, at the same time hitting different countries...*» [АСЕАР].

Окрім того, Стівен Харпер використовує прийом нанизування синонімів, коли посилюється емоційність, тобто використовується експресивно-стилістична (емотивна) функція синонімів, що і створює градацію значення, наприклад: «*I say this not just to Jews but to gentiles everywhere: it is important to remember that history teaches us that those who aim to destroy the Jewish people, to destroy the nation of Israel, that kind of spirit will not be quenched by that objective*» [SWT].

Отже, проведений аналіз промов Стівена Харпера дозволив виявити особливості використання синонімів в політичному дискурсі та визначити основні функції синонімічного повтору: уточнення, тотожності, оцінювання та емотивну функції. Така здатність синонімів сприяє глибшому опису явищ дійсності.

Список літератури:

1. Павлова К. Г. Психология спора: логико-психологические аспекты. – Владивосток: Наука и мир, 1988. – С. 210.
2. Щипицына А. А.. Соотношение дескриптивных и оценочных прилагательных в политическом дискурсе. – Екатеринбург: Правда, 2007. – С. 93-98.
3. Sproule, J. Michael. Speechmaking: An Introduction to Rhetorical Competence. – New York: University Press, 1991. – P. 270.

Список джерел ілюстративного матеріалу:

1. PPE—“Peace, Prosperity and Equality Through Pluralism”
2. PM—PM joins groundbreaking ceremony of historic Canadian Human Rights Museum
3. ACEAP—Accelerating Canada’s Economic Action Plan: Cutting Red Tape
4. SWT—Spreading the Wisdom of the Torah: Prime Minister Attends Dedication Ceremony for the Ernest Manson Lubavitch Centre